

RUMANZI

Ir-rumanz jibqa' wisq favorit mal-Maltin. Issa beda ż-żmien fejn forsi niehdu xi ktieb magħna fejn il-baħar u l-ktieb ikun għalina ta' wens. Xi wħud, bħali, jippreferu waqt il-ħin ta' waranofsinar fi djarna, b'xi storja li tħallina nimirħu fil-ħsieb u fl-immaġinazzjoni tagħna. Xi film sabiħ għandu postu f'ħajjitna, imma xejn ma jieħu post il-ktieb. U fi żmien fejn qed inqattgħu ħafna u ħafna ħin quddiem skin, il-ktieb forsi huwa l-aktar mod kif tabilhaqq jgħinna nistrieħu. Għaldaqstant illum qed nissuggerixxi tliet rumanzi, t-tlieta li huma pubblikazzjoni ta' Horizons. Il-kotba huma ftit differenti minn xulxin, u għalhekk qed nipprova nappella għal gosti differenti tal-qarrejja u anke għal dawk li jħobbu jfittxu stejjer ftit differenti. L-ewwel ktieb 40 paġna mid-djarju ta' Sandra ta' Kris Dimech huwa thriller li kif ngħidu jħallik bla nifs! Il-qarrej jgħaddi minn waqt għall-ieħor, jipprova jsolvi l-każ jew jixtieq li jissolva mill-aktar fis.

Ir-raġel li gie mal-lejl, ta' Alfred Massa johloq bħal misteru li nsiru ftit tarf tiegħu lejn l-aħħar tal-ktieb imma xorta waħda jibqa' ħafna mistoqsijiet.

Iż-Żewġ Ucuħ tal-Kwaran-tina, Ta' Jim Crace, huwa traduzzjoni ta' Charles Flores. Dan il-ktieb kien rebbieħ tal-Premju Whitbread għall-aqwa rumanz fl-2018. Hawnhekk qed nippublika stqarrija għall-istampa imma mhux neskludi li nipprezentalkom l-interpretazzjoni tiegħi aktar 'il quddiem.

Ta' min wieħed jgħid li ż-żewġ rumanzi, għalkemm huma differenti minn xulxin, ma jagħmlux użu minn dagħa jew kliem vulgari, b'dak ta' Dimech jenfasizza kemm kemm aktar bi kliem mithaddet kontemporanjament. Forsi tghiduli dan huwa importanti? Iva, jekk huwa important għall-qarrejja, huwa important li ngħidu, u għaladarba nirrispetta lil min biex ngħid hekk juża kliem ftit kulurit fil-kitba tiegħu, hekk ukoll nirriserva d-dritt

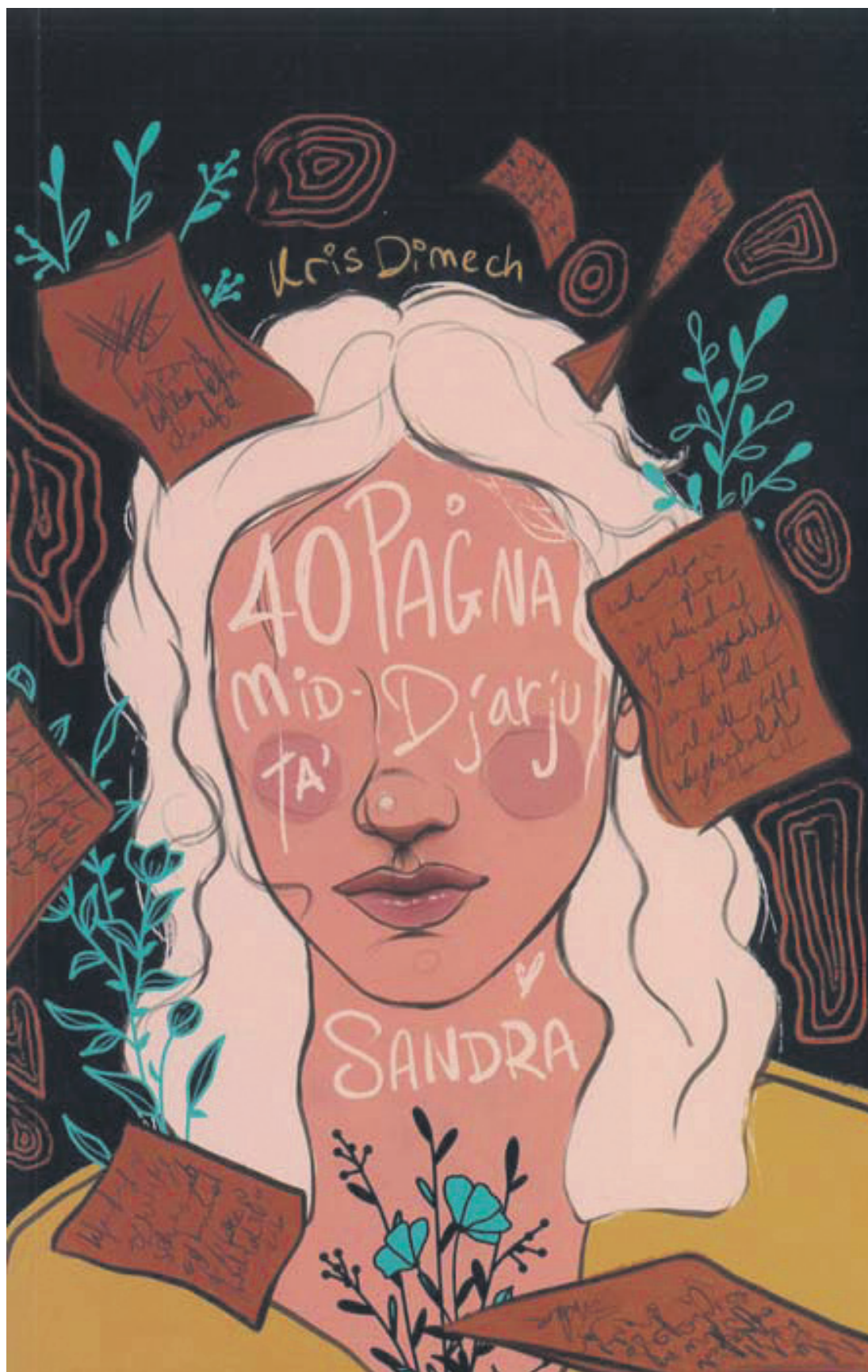
li ngħid dan il-fatt.

40 paġna mid-djarju ta' Sandra ta' Kris Dimech

Tfajla li għadha qed tlesti l-eżamijiet tal-Matsec, mimlija ħolm u aspirazzjonijiet, mhux inqas dawk mal-maħbub tagħha Mikas. Min jaf kemm ħolm dwar il-futur tagħha! U imbagħad bħal sajjetta fil-bnazzi li taħsad il-ħajja ta' Mikas u minn hemm jibda kollox. Mikas intlaqat b'tiri ta' arma tan-nar waqt li kien ix-xogħol. U minn hemm jibdeu ħafna mistoqsijiet, li bdew għaddejmin minn moħħha. X'kien qed jaħbi minnha Mikas matul dawn is-sitt xhur li kienu il-hom flimkien? Possibli li Mikas ma kienx il-ġuvni li kienet taf hi?

Ma' dawn il-mistoqsijiet imbagħad hemm ukoll dawk fl-għassa tal-pulizija, post li qatt ma kienet resqet lejha u sfortunatament issa kellha tagħmel dan għal bosta drabi. Mistoqsijiet li għalihom ma kellha ebda risposta. L-istorja tiżvolgi meta nsiru nafu li Mikas kellu jagħti mitt elf ewro. Insiru nafu lill-familja tagħha, fosthom lil oħtu Ramona. U imbagħad għandna r-relazzjoni tagħha ma' Julian.

Dan il-ktieb jikkonisti f'40 paġna mid-djarju ta' Sandra, imqassma f'40 kapitlu. L-istorja tibda fis-17 ta' Mejju u toħodna f'40 jum ta' tensjoni, suspans, mistoqsijiet, u fuq kollox ħafna emozzjonijiet. Il-binja tal-istorja hija waħda eċċezzjonali, kull kapitlu jibni fuq ta' qablu b'aktar mistoqsijiet jew skoperti godda. Kif wieħed jistenna, waqt li qed taqra bħal donnu tibda tixtieq li tinstab soluzzjoni għal dan il-każ. U fuq kollox li ssir ġustizzja. Hija storja realistika ħafna, fejn Kris Dimech jiddeskrivi b'ċerta dettal l-esperjenza ta' dawn iż-żewġ familji. L-istorja hija rakkontata fit-tielet persuna, bħal ħafna kotba barranin ta' dan il-ġeneru. Biss kull kapitlu jibda b'silta mid-djarju, u allura l-awtur inqeda b'din il-parti biex ikun jista' jidhol aktar fil-personali u jagħtina

l-istorja wkoll minn perspettiva. Id-djarju fil-fatt iġġhalna nħossu aktar l-emozzjoni u l-ħsus ta' Sandra. Għogobni ħafna l-fatt li l-awtur ma jippruvax ikun dommatiku, ma jagħmilx ġudizzju fuq il-ħajja tan-nies jew jagħti xi spjegazzjoni razzjonali għal kull ma jseħħ.

Il-ktieb huwa ibbażat fuq dak li Sandra tirrakkontata lill-akbar ħabib tagħha; Id-Djarju. Imma l-qofol ta' dan il-ktieb huwa l-istorja mimlija intriċċi, tensjoni u emozzjonijiet. Fuq kollox ħafna imħabba.

Kotba oħra ta' dan l-aw-

tur huma Ix-xirka tal-klieb, Braziliant, Elena u Imħabba u tradiment, l-aħħar tnejn bħad-djarju ta' Sandra huma l-aktar riċenti.

Ir-raġel li gie mal-lejl ta' Alfred Massa

Alfred Massa m'għandu bżonn ebda introduzzjoni dwar kitba ta' rumanzi (barra li huwa wkoll poeta). Dan l-aħħar għadu kif tana l-ktieb "Ir-rutina tal-kwarantana" u qablu "Rebbiegħa kollha lwien". Issa reġa' għandna dan il-ktieb, ġdid fjamant "Ir-raġel li gie mal-lejl".

Minkejja li dan huwa rumanz, l-awtur ma jinħeliex f'dewmien u kif ngħidu, tidwir mal-lewża. Fih innifsu anke l-ktieb mhux wieħed volumuż. Hija storja ħelwa, pero' fl-istess ħin imħawra b'elementi ta' misteru u emozzjoni.

Fiċ-ċentru tal-istorja hemm il-familja ta' Bettina, armla ta' Victor li nsiru nafuh fl-ewwel kapitlu. Trid tadatta għar-realta' ġdida u b'xi mod timla l-vojt li ħalla żewġha. Kollox jinbidel meta darba waħda bil-lejl iħabbat il-bieb raġel misterjuż li jitkarrab għall-għajnuna mqar għal